

AARETS BEDSTE BOGARBEJDE

AF ERIK ZAHLE

Museumsinspektør Erik Zahle, som er formand i forning for boghaandværk, forelægger her foreningens nye plan om at lade en sagkyndig komité foretage et udvalg af de bedst udførte bøger fra aaret 1933.

Den nye Ledelse af Forening for Boghaandværk staar enig i Ønsket om at arbejde til Fremme af den højst mulige Kvalitet i Dagens levende Bogarbejde. Vi har derfor med Glæde efterkommet de Henstillinger, der fra forskellig Side er rettet til os om at sørge for, at der ogsaa herhjemme blev foretaget et Udvalg af Aarets bedste Bogproduktion. Vi har nu to Aar i Træk haft Lejlighed til at se *the fifty best books* udstillet i Kunstindustrimuseet. For at blive klar over, hvorledes Opgaven bør løses hos os, kan der være Grund til at undersøge, hvordan man har baaret sig ad forskellige Steder i Udlandet, hvor et tilsvarende Arbejde allerede er gjort i en Aarrække.

Man er begyndt saa tidligt som i 1922 i Amerika. Her er der Aar for Aar paa Initiativ af *The American Institute of graphic arts* blevet udvalgt 50 Bøger, første Gang altsaa gældende for 1921.

Syv Aar senere tog man fat i England, hvor den første Udvælgelse gjaldt for 1928. Paa Initiativ af *The first edition Club* er nedsat en Komité, der bestaar ikke af Fagfolk i snævrere Forstand, men af Folk der har opnaaet særlig Indsigt i Bogarbejdet. Som det fremgaar af Bogtrykker Nordlundes foranstaaende Artikel foretager Komiteen sin Bedømmelse af de indsendte Hundreder af Bøger ved Hjælp af en Pointsberegning.

For Aar tilbage er en tilsvarende Udvælgelse blevet begyndt i Holland og i Tjekkoslavakiet. I Tyskland foretoges Udvælgelsen første Gang i 1930 af en af *Deutsche Buchkunststiftung* nedsat Jury paa 8 Medlemmer, overvejende Fagfolk og professionelle Bogkunstnere. Medens man andet Steds nøjes med at rekvirere de Bøger, man mener kan komme i Betragtning og iøvrigt opfordrer Forlæggerne til at indsende Materiale til Bedømmelse, gaar man i Leipzig grundigere til Værks: i Aaret 1929 indsendtes 70.000 Bøger til *Deutsche Bücherei*. Heraf udvalgte Lederen af dettes Afdeling for kunstneriske Tryk ialt 4000 Numre, der forelagdes de i Leipzig bosatte Medlemmer af Juryen, som reducerede Udvalget til 400 Bøger, og herefter ud-

valgte den samlede Jury de 50! Disse 50 Bøger blev først udstillet i Deutsche Bücherei og derefter sendt paa Turné gennem Landet.

Den Jury, der i de to sidste Aar har fungeret i Tyskland, havde en lignende S sammensætning som den første: to Bogtrykkere, en Forlægger, en Skriftstøber, en Bog-Kunstner, en Bogbind-Kunstner, en Repræsentant for en Privatpresse og en Bibliotekar. Denne Jury blev i 1932 stillet overfor et Antal paa 4700 Bind, udvalgt af Aarets samlede Bogproduktion under Dr. Rodenbergs Ledelse. Man besluttede at inddele disse i 7 Grupper: Litterære Bøger; videnskabelige og tekniske Bøger; Privattryk; Bøger illustrerede af Kunstnere; Bøger med fotografiske Illustrationer; Børnebøger; Kataloger samt Reklametryk i Bogform. For hver af disse Grupper valgtes et passende Antal. I sidste Gruppe udvalgtes bl. a. en Skriftprøvebog. I hver af de to første Grupper præmieredes det indledende Bind af et Tidsskrift. I det tyske Udvalg har over Halvdelen stadig været udført i Haandsats.

Ogsaa til Skandinavien er den Skik at udvalge de bedste Bøger naaet; Nordmændene har været hurtigst i Vendingen, og i Heftet for Oktober 1933 af Norsk Trykk aabnes en *Konkurranse om årets peneste norske bøger*. Den nedsatte Dommerkomité er af blandet S sammensætning.

I Sverige er Sagen endnu paa et forberedende Stadium. Paa et Møde 24. November 1933 i det svenske Nationalmuseum samledes paa Initiativ af Intendenten fil. dr. Åke Stavenow en Række interesserede under Överintendent A. Gauffins Forsæde og besluttede at nedsætte en Komité til Udvælgelse af Aarets bedste Bogarbejde fra det almindelige Bogmarked. Komiteen er af blandet S sammensætning og har faaet 14 Medlemmer.

*

Efter grundig Overvejelse er vi kommet til det Resultat, at det vil være rigtigst at sammensætte den danske Komité som den engelske af bogkyndige udenfor Fagfolkenes Kreds. Bestyrelsen for Forening for Boghaandværk har derfor fore-